

3. Зв'язок відносин у сфері культури та у сфері інформації простежується також у практичній діяльності. Зазначене проявляється, преш за все, у тому, що доступ широких мас до культурних надбань здійснюється не тільки «класичними» методами, притаманними тій чи іншій галузі культури, але й за рахунок інформаційних технологій. Наприклад, завдяки мережі Інтернет стають можливими «екскурсії» віртуальними музеями та галереями світу.

Література

1. Шевчук С. Судовий захист прав людини: Практика Європейського суду з прав людини у контексті західної правової традиції / С. Шевчук. – К. : Реферат, 2006. – 848 с. – ISBN 966-8058-14-3.
2. Дольник В.Р. Непослушное дитя биосферы / В.Р. Дольник // Издание 4-е, доп. – СПб. : ЧеРо-на-Неве, Петроглиф, 2004. – 352 с.
3. Лотман Ю.М. Избранные статьи в трех томах / Ю.М. Лотман. – Библиотека Гумер. Культурология [Электронный ресурс]. – Режим доступа : http://www.gumer.info/bibliotek_Buks/Culture/Lotm/intro.php
4. Марущак А.І. Інформаційне право України : підручник / А.І. Марущак. – К. : Дакор, 2011. – 456 с. – ISBN 978-966-8379-90-1.

УДК 342.951

Ященко Т.В., аспірант,
Київський національний університет
імені Тараса Шевченка, м. Київ

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ ЩОДО ЗМІН У ДЕРЖАВНОМУ РЕГУЛЮВАННІ У СФЕРІ РИНКІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ

Актуальність дослідження: доступність і розвиненість ринку фінансових послуг є неодмінною складовою економічного розвитку держави, стимулювання інвестування та інноваційного розвитку, що у свою чергу призведе до зростання підприємницької активності, зміцненню економіки держави. Актуальність дослідження адміністративно-правових проблем державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг посилюється в умовах європейської інтеграції України, зокрема з огляду на те, що ринки фінансових послуг є важливим елементом структури народного господарства України. Метою наукових досліджень у сфері права є формування знань та пропозицій вдосконалення практики реалізації правових норм, суспільних відносин у державі.

Посилення євроінтеграційних процесів призводять до необхідності гармонізації вітчизняного законодавства із *aquis communautaire*. Зокрема, відповідно до змісту Угоди про Асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з

атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони приділено окрему увагу регулюванню фінансових послуг, визначенню пріоритетних напрямів співробітництва і розвитку, а Україна взяла на себе зобов'язання поступово приводити у відповідність вітчизняне законодавство до *aquis communautaire*.

Дослідженню правової природи регулювання приділяється значна увага у роботах як вітчизняних, так і зарубіжних науковців. Варто звернути увагу на роботи науковців у сфері адміністративного права Авер'янова В.Б., Андрійко О.Ф., Бурила Ю.П., Ващенко Ю.В., Опришка В.Ф., Кубка Є.П., у галузі фінансового права Клименюк О.М., Лобозинської С.М., Ходаківської В.П., Ящищак О.Р. та ін. Серед зарубіжних вчених варто виокремити роботи Р. Балдвіна, М.Х. Бернштейна, Дж.В. Вілсона, Дж. Гіллз, Ф. Джіларді, Дж. Джордани, Д. Леві-Фара, Дж. Маджоне, Р. Нолла, С. Роуз-Акерман, Дж.Дж. Штіглера та багатьох інших.

Деякі вчені, вважають, що в історичному аспекті регулювання (адміністративно-правове) є, по суті, модернізованою формою управлінської діяльності держави (та уповноважених нею суб'єктів), зміни якої були викликані, по-перше, демократичними рухами, зокрема у економічній сфері; по-друге, визнання і усвідомлення необхідності здійснення приватизації (у значенні пошуку більш ефективних форм власності), а, як наслідок, зростання і стимулювання розвитку економічного інтересу, серед якого все більшу частку займає приватний сектор; по-третє, усвідомлення неефективності застосування виключно класичних управлінських методів втручання держави у господарську діяльність.

Разом із тим, державне регулювання і надалі залишається формою втручання держави у суспільні відносини, пов'язаного із тим реалізацією державою через уповноважених нею суб'єктів спеціальних завдань та обов'язків, що логічно впливають із функції держави. Зокрема, до них ми можемо віднести: упорядкування суспільних відносин, забезпечення належного життєвого рівня громадян, гарантування охорони та захисту прав осіб тощо. Посилення демократичних процесів у країнах-членах Європейського співтовариства стали наслідком комплексного перегляду форм взаємодії держави із громадянами, скорочення випадків (встановлення вичерпного переліку підстав і випадків) втручання держави у сферу реалізації прав і свобод приватними особами мали наслідком запровадження і всебічне втілення принципів належного урядування, належної адміністрації. Зокрема, це вимоги ефективності, прозорості, доступності та відкритості, які традиційно ставляться до діяльності суб'єктів публічної адміністрації у державах-членах Європейського співтовариства.

Врахування зазначених принципів і їх втілення дозволить змістовно

переглянути сучасні форми реалізації держаного регулювання у сфері ринків фінансових послуг, гармонізувати вимоги здійснені регулювання у окресленій сфері із аналогічними, що діють у європейському правовому просторі, що спростить включення вітчизняної системи організації у європейський адміністративний простір.

Визначення сучасних підходів до реалізації функцій держави у сфері ринків фінансових послуг у державах-членах ЄС містить зокрема у Білій книзі фінансових послуг 2005-2010 [1, с. 9], де визначено наступні виклики у сфері здійснення регулювання у сфері ринків фінансових послуг: - необхідність деталізації внутрішньо-національних обов'язків держав-членів з огляду на посилення інтеграційних процесів, уникнення надлишкового регулювання та нагляду; - необхідність розширення делегування завдань та відповідальності уповноважених суб'єктів; - вдосконалення ефективності нагляду (через усунення випадків дублювання повноважень щодо звітності та надання певної інформації уповноваженим суб'єктам).

Зазначені виклики фактично можна вважати стратегічними напрямками розвитку регулювання у сфері ринків фінансових послуг, природа якого змінюється під впливом сучасних інституційних принципів організації та діяльності суб'єктів, яким надано повноваження реалізовувати функції у тому числі із державного регулювання.

Стратегічними пріоритетами у розвитку регулювання ринків фінансових послуг мають стати спрощення процедур звітності, інформування, нагляду та моніторингу у сфері ринків фінансових послуг, забезпечення їх прозорості; максимально можливе делегування повноважень від органів загальної компетенції до спеціально уповноваженого суб'єкта регулювання ринків фінансових послуг; врахування напрямів розвитку регулювання ринків фінансових послуг у європейських країнах (особливо на наднаціональному рівні), запровадження відповідних стандартів, врахування рекомендації та пропозицій при розробленні положень вітчизняних політик розвитку галузі ринків фінансових послуг, переймати стандарти щодо здійснення державного регулювання у сфері ринків фінансових послуг.

Література

1. White paper Financial services policy 2005-2010 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://ec.europa.eu/internal_market/finances/docs/white_paper/white_paper_/.